

I. ŠEBALI, *Moj doživljaj okupacije Zagreba*

djela vedre postimpresionističke palete (*Portret Dubrovčanke*, 1935). Pejzaži iz Samobora i Dubrovnika, s Raba, Krka i Hvara gestualno su slobodniji i bliži ekspresionističkoj žestini (*Žuta kuća*, 1937). U razdoblju poslije 1945. važan je njegov boravak u SAD (1951/52) i Egiptu (1961/62), gdje obogaćuje repertoar motiva i usvaja nova piktoralna rješenja. God. 1967. otvorio je u Rovinju vlastitu galeriju. Njegova osobna interpretacija ekspresionizma dovela ga je u tome razdoblju do ruba apstrakcije (*Motovunski pejzaž*, 1970). — Samostalno je izlagao u Sarajevu (1920, 1921, 1922), Zagrebu (1920), New Yorku, Pittsburgu, Los Angelesu, San Pedru (1952) i Kairu (1962). Retrospektivna mu je izložba priređena u Beogradu 1970.

ilustracija na str. 308

LIT.: Lj. Babić, *Umjetnost kod Hrvata*, Zagreb 1943, str. 225. — I. Zidić, *Slikari čistog oka — neke težnje u hrvatskom slikarstvu četvrtog desetljeća*, u katalogu: *Četvrta decenija*, Beograd 1971. — V. Kušan, Vilko Šeferov, Zagreb 1973. — D. Schneider i Z. Tonković, *Autoportret u novijem hrvatskom slikarstvu* (katalog), Osijek 1977. — A. Begić, *Slikarstvo*, u katalogu: *Umjetnost Bosne i Hercegovine 1924—1945*, Sarajevo 1985. — G. Gamulin, *Hrvatsko slikarstvo XX. stoljeća*, II, Zagreb 1988.

ŠEGVIĆ, Neven, arhitekt (Split, 26. I. 1917 — 13. X. 1992). Završio arhitektonski odjel Akademije u Zagrebu 1941 (D. Ibler). Za vrijeme studija (1937—41) radio u Meštrovićevu ateljeu s L. Horvatom i H. Bilinićem. Glavni je urednik »Slobodne Dalmacije« 1945. te časopisa »Arhitektura« 1947—51. Od 1946. predaje na Arhitektonskome fakultetu u Zagrebu gdje je od 1972. redoviti profesor. God. 1946—56. predaje povijest arhitekture, slikarstva i kiparstva na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Doktorirao s temom *Pristup arhitekturi* 1978.

U svojemu projektantskome radu Š. obuhvaća širok raspon od novogradnja do urbanističkih rješenja i rekonstrukcija objekata spomeničkoga značaja: obiteljska kuća Cipci u Splitu (1940), stambene zgrade u Ul. grada Vukovara u Zagrebu (1948. i 1956), osnovna škola u Sv. Nedjelji (1947), stambeni kompleks u Zadru (1948, s B. Radimirom), obiteljska kuća u Splitu (1948), rekonstrukcija ljetnikovca Sorkočević u Dubrovniku (1950—53), rekonstrukcija palače Karaman u Splitu (1951—57), osnovne škole u Grubišnome Polju i Kumrovcu (1955, s B. Radimirom), te u Arbanasima kraj Zadra (1956), nadogradnja hotela »Excelsior« u Dubrovniku (1963); stambene kuće u ulici D. Mrduljaša (1959), zgrada

V. ŠEferov, *Djeca s periferije*, Zagreb, Moderna galerija

V. ŠEFEROV, Stara luka

Socijalnoga osiguranja (1963), poslovno-stambena zgrada na Peristilu (1965), stambena zgrada Lloyd (1963) — sve u Splitu; na Visu radi osnovnu školu, rekonstrukciju tvrđave te uređenje trga (1964), a potom hotelski kompleks »Perna« na Pelješcu (1971, s B. Radimirom) i Muzej revolucije u Rijeci (1976).

N. ŠEGVIĆ, poslovno-stambena zgrada na Peristilu u Splitu

Autor je niza projekata i natječajâ od kojih su značajniji: zgrada CK KPJ u Beogradu (1947, I. nagrada, s D. Galićem, B. Bonom i A. Augustinčićem), Predsjedništvo vlade FNRJ u Beogradu (1947, II. nagrada), regulacija središta Zagreba (1948), Muzej hrvatskih starina u Klisu (1950), rekonstrukcije samostanskih kompleksa na Mljetu (1951) i Sv. Marije u Zadru (1951–53), regulacija Zapadne obale u Splitu (1959, I. nagrada, s grupom autora), hoteli »Dalmacija« i »Madeira« na Hvaru (1963), rekonstrukcija ist. perimetra grada Raba (1969), hotelski kompleks »Marjan« u Splitu (1970), juž. pristup i motel na Zagrebačkom velesajmu (1970), oblikovanje juž. pročelja Gornjega grada u Zagrebu (1970), studija dijela Ul. grada Vukovara u Zagrebu (1970, I. nagrada), spomen-dom u Splitu (1973, I. nagrada, s V. Delfinom, M. Maretićem i Ž. Vincekom), spomen-dom u Šibeniku (1976, I. nagrada, s J. Jurasom, E. Špirićem i A. Vulinom), memorijalni kompleks Dotršćina u Zagrebu (1980, I. nagrada), studija novoga središta južnog Zagreba (1982, s B. Kinclom), urbanistička koncepcija područja Žnjan-Dragovođe (1985, I. nagrada, s M. Hrzićem i D. Manceom). — Autor je retrospektivne izložbe »Arhitektura u Hrvatskoj 1945–1985« te odabira tekstova za publikaciju *O hrvatskoj arhitekturi* (Zagreb 1992).

BIBL.: Smrt arhitekta Josipa Pičmana, *Jadranski dnevnik*, 1936, 37; *Pomanjkanje kritike u javnom životu*, *Novo doba*, 1938, 28; *Novi putovi graditeljstva*, Split 1945; *Prilog razumijevanju moderne arhitekture*, Kolo MH, 1946, 301; *Nаша stvarnost i arhitektura*, Republika, 1946, 2; *Stvaralačke komponente arhitekture FNRJ*, *Urbanizam — Arhitektura*, 1950, 5–6; *Specifičnosti arhitekture Dubrovnika*, Republika, 1951, 1; *Organska arhitektura* F. L. Wrighta, Kolo MH, 1952, 2; *Arhitektonska moderna u Hrvatskoj*, Republika, 1952, 3; *Arhitektura i kritika javnosti*, HK, 1952, 1; *Protiv shematizma u arhitekturi Dalmacije*, *Mogućnosti*, 1954, 1; *Pokušaj sinteze*, *ibid.*, 1956, 10; *Le Corbusierova poetizacija arhitekture*, *ibid.*, 1957, 4; *Nekoliko asocijacija o najnovijem arhitektonskom razviku Splita*, *Urbs*, 1957; *Primjena specifične arhitektonsko-rekonstrukcijske metode u Zadru*, *ibid.*, 1958; *Hotelski sistem Marjan*, ČIP, 1967, 2; *Vlado Turina, arhitekt velikog poteza*, *Vjesnik*, 29. X. 1968; *Zaštita urbanističke cjeline Stari grad Zagreb*, Zagreb 1969; *Prijedlog za rekonstrukciju južnog pročelja Gornjeg grada*, ČIP, 1970, 207; *Arhitektura sedamdesetih godina u Jugoslaviji*, *Arhitektura*, 1981, 178–179; *Arhitektonska škola Drage Iblera*, ČIP, 1981, 6; *Interpolacija, osnovni oblikovni element grada*, *Arhitektura*, 1983, 184–185; *Meštrović i*

arhitektura, ibid., 1983—84, 186—188; *Stanje stvari — jedno viđenje* (1945—1985), ibid., 1986, 196—199; *Fragmenti o Iberovoj školi*, Zbornik ALU, 1987; *Prilozi za definiranje pojma Zagrebačke arhitektonske škole*, Arhitektura, 1987, 1—4; *Viktor Kovačić, prvi graditelj hrvatske moderne arhitekture*, ČIP, 1991, 3—4.

LIT.: M. Bošnjak, Neven Šegvić, Nagrada za životno djelo »Viktor Kovačić« 1981, ČIP, 1983, 5. — Arhitektura u Hrvatskoj 1945—1985, Arhitektura, 1986, 196—199. T. Pl.

ŠEN (Schön), Edo, arhitekt (Zagreb, 10. III. 1877 — 16. VI. 1949). Studirao 1894—1900. na Visokoj tehničkoj školi u Beču. God. 1901—08. radi u gradskome građevnom uredu u Zagrebu; 1908—19. predaje na Srednjoj tehničkoj školi, a 1919. jedan je od osnivača i profesor na Tehničkome fakultetu u Zagrebu. Projektirao je veći broj javnih i stambenih zgrada. U ranome razdoblju, na bazi eklektičkoga shvaćanja arhitekture ostvaruje djela koja nose jak individualan biljeg (palača »Croatia« na uglu Masarykove i Preradovićeve ulice, 1910; dom »Društva čovječnosti« u Petrinjskoj ul. 3, 1912; kuća Bezuk u Boškovićevoj ul. 7, 1914). U radovima nastalim poslije I. svj. r. odbacuje historicizam i snažnim kubičnim oblicima tradicionalne arhitektonske zadatke oblikuje u duhu suvremene reprezentativnosti (stambena zgrada Šumarske direkcije na uglu Ul. kneza Mislava i Ul. kneza Borne, 1926; kuća Vasić u Gundulićevoj ul. 7, 1928). Posljednji njegovi projekti pokazuju evoluciju prema jednostavnoj obradi fasadne plohe i slobodnoj koncepciji tlocrta (kuća Šen u Gundulićevoj ul. 34, 1932; stambena zgrada — danas Studentski dom — na Trgu hrvatskih velikana 10—13, 1933, s M. Kovačevićem; stambene zgrade u Gundulićevoj ul. 35, oko 1934. i Križanićevoj ul. 3, 1938; Tehnički fakultet u Kačićjevoj ul. 26, 1937—40, s M. Kovačevićem).

Od većih natječaja radio je Narodni muzej na Strossmayerovu trgu u Zagrebu 1929, Biološko-oceanografski institut u Splitu 1930, Agrarnu banku u Beogradu 1931, regulaciju Kaptola i Dolca u Zagrebu 1935 (s M. Kovačevićem). Sudjelovao je na II. izložbi jugoslavenske suvremene arhitekture u Beogradu 1933, s M. Kovačevićem je izložio projekte regulacije Kaptola i Dolca u Zagrebu 1935, te bio sudionik izložbe »Pola vijeka hrvatske umjetnosti« u Zagrebu 1938. Član je JAZU od 1935.

BIBL.: *O gradnji radničkih stanova*, Tehnički list, 1919, 4; *Strossmayerov spomenik*, Obzor, 1925, 210; *Bruka sa Strossmayerovim spomenikom*, ibid., 1926, 126; *Arhitekt Viktor Kovačić* (mapa-monografija), Zagreb 1927; *Regulacija Kaptola* (s M. Kovačevićem, katalog), Zagreb 1935; *Izgradnja Tehničkog fakulteta*, Alma Mater Croatica, 1937—38, 5.

LIT.: K. Strajnić, Studije, Zagrebačka arhitektura 1914, Zagreb 1918. — Naši arhitekti Edo Šen i Hugo Ehrlich, HR, 1930, 8. — R. Frangeš, Ing. Edo Šen, Ljetopis JAZU, 1934—35. — A. Albini, Regulacija Kaptola u Zagrebu, HR, 1935, 3. — I. Zemljak, Izložba regulacije Kaptola, Revija Zagreb, 1935, 2. — I. Albini, Arhitektura sadašnjice, HK, 1935. — Pola vijeka hrvatske umjetnosti (katalog), Zagreb 1938. — V. Potočnjak, Arhitektura u Hrvatskoj 1888—1938, Građevinski vjesnik, 1939, 4—5. — S. Planić, Pedeset godina arhitekture u Hrvatskoj, Književnik, 1939, 2. — T. Stahuljak, Arhitektura u XX. stoljeću u Hrvatskoj, Naša domovina, II, 1943. — Z. Vrkljan, Prof. Edo Šen, ČIP, 1977, 4. — Ž. Čorak, U funkciji znaka, Zagreb 1981. — T. Premrl, Hrvatska moderna arhitektura između dva rata, Zagreb 1989. Ž. D. i T. Pl.

ŠENKOVEC, selo kraj Čakovca. Kapela Sv. Helene svetište je nekadašnje pavlinske crkve i posljednji ostatak nekada velikoga pavlinskog samostana. Osnovali su ga darivanjem posjeda plemići Lackovići 1376, a gradili knezovi Celjski i Zrinski. Višeput je bio obnavljan, a poslije potresa 1880. je porušen. U gotičkoj su kapeli gotička kamena sjedala (sedilija), ostaci zidnih slika, grobnica V. Kneževića (1832). Uz crkvu su Zrinski imali svoj mauzolej. Tu je nađena nadgrobna ploča bana Nikole Zrinskoga, poginulog u Kuršanečkomu lugu 1664 (Muzej Međimurja u Čakovcu).

LIT.: E. Laszowski, Zrinski mauzolej u sv. Jeleni kod Čakovca, HK, 1928. — A. Horvat, Spomenici arhitekture i likovnih umjetnosti u Međimurju, Zagreb 1956. — Ista, Između gotike i baroka, Zagreb 1975. — M. Kruhek, Povijesno-topografski pregled pavlinskih samostana u Hrvatskoj, u katalogu: Kultura pavlina u Hrvatskoj, Zagreb 1989. L. D.

ŠENOA, Branko, slikar, grafičar i povjesničar umjetnosti (Zagreb, 7. VIII. 1879 — 4. XII. 1939). Sin književnika A. Šenoe. Na Sveučilištu u Zagrebu završio studij prava (1902) i filozofije (1905), doktorirao iz povijesti umjetnosti 1912 (*Ivan Zagrepčanin i sin mu Jerolim*). God. 1899—1906. polazio je priv. slikarsku školu O. Ivekovića, a 1903/04. grafički tečaj M. Cl. Crnčića. Od 1907. bio je pomoćni učitelj i tajnik Više škole za umjetnost i umjetni obrt u Zagrebu, od 1918. njezin ravnatelj, a nakon što je ta škola prerasla u Akademiju postavljen je 1921. za direktora. Bio je scenograf HNK u Zagrebu (1909/10), konzervator pri Zemaljskome povjerenstvu za čuvanje umjetničkih i historičkih spomenika u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji (1912—20), načelnik Umjetničkog odjeljenja ministarstva prosvjete u Beogradu (1924/25) i komesar jugosl. odsjeka na Izložbi dekorativnih umjetnosti u Parizu 1925. Za člana JAZU izabran 1931.

E. ŠEN, palača Croatia u Zagrebu

B. ŠENOA, Bakačeva vrata, bakropis. Zagreb, Kabinet grafike HAZU

